

Dnr 43-2015:8773
2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

Eda kommun

kommun@eda.se

Beslut efter uppföljning för Eda kommun

---

efter tillsyn av utbildningen i Eda kommun

2017-04-07

2 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

Uppföljning av tillsyn i Eda kommun

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Eda kommun under våren 2016. Skolinspektionen fattade den 20 juni 2016 beslut efter tillsyn av huvudmannen Eda kommun. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Eda kommun inkom med den 24 november 2016, uppföljningsbesök i kommunen den 7-8 december 2016, kompletterande telefonintervjuer den 16 december 2016 och 8 mars 2017 samt de kompletterande handlingar som skickats in av Eda kommun den 15 februari 2017.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Eda kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Utveckling av utbildningen inom fritidshemmet, förskoleklassen och grundskolan, gymnasieskolan samt vuxenutbildningen		
Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls.	Föreläggande	2017-09-01
Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning.	Föreläggande	2017-09-01
Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder,	Föreläggande	2017-09-01

Beslut

2017-04-07

3 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

	och dokumenterar de beslutade åtgärderna.		
	Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande	2017-09-01
	Huvudmannen ser till att det i verksamheterna inom vuxenutbildningen bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Föreläggande	2017-09-01
Ytterligare brist			
	Huvudmannen ser till att utbildning i grundskola och fritidshem bedrivs i en organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad.	Föreläggande	2017-09-01

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
Förutsättningar för utbildningen inom förskolan, förskoleklassen och grundskolan, gymnasieskolan samt vuxenutbildningen		
	Kommunen erbjuder förskoleplats i enlighet med författningarna.	Brist avhjälp
	Huvudmannen ser till att förskolan medverkar till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.	Brist avhjälp
	Huvudmannen ser till att det vid grundskolenheterna erbjuds studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det.	Brist avhjälp

Beslut

2017-04-07

4 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

	Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till skolbibliotek, som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling.	Brist avhjälp
	Huvudmannen ser till att det på gymnasieskolenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i gymnasieskolan, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.	Brist avhjälp
	Hemkommunen verkar aktivt för att nå ut till dem i kommunen som har rätt till särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå, och för att motivera dem att delta i sådan utbildning.	Brist avhjälp
	Hemkommunen informerar om möjligheterna till särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå, och verkar aktivt för att vuxna i kommunen deltar i sådan utbildning.	Brist avhjälp
	Hemkommunen ser till att de vuxna som har rätt till och önskar delta i särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå får delta i sådan utbildning.	Brist avhjälp

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår. Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälp.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Eda kommun att senast den 1 september 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Utveckling av utbildningen inom fritidshemmet, förskoleklassen och grundskolan, gymnasieskolan samt vuxenutbildningen

Bedömning av brister

Skolinspektionen konstaterar att Eda kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Beslut

2017-04-07

5 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6–7 §§ skollagen)
- Huvudmannen ser till att det i verksamheterna bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-9 §§ skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska följa upp resultaten av utbildningen inom alla skolformer och fritidshemmet. Uppföljningen ska göras i relation till de nationella målen.
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen av utbildningen ska huvudmannen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder.
- Huvudmannen ska planera för genomförandet av de beslutade utvecklingsåtgärderna och genomföra dessa.
- Huvudmannen ska se till att dokumentera uppföljning, beslut om utvecklingsåtgärder och planeringen för att genomföra dessa.
- Huvudmannen ska se till att det i vuxenutbildningen bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering till bedömning av brist

Det systematiska kvalitetsarbetet

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen förelade i beslut den 20 juni 2016 Eda kommun att senast den 11 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats

2017-04-07

6 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

avseende kommunens systematiska kvalitetsarbete på huvudmannanivå för vissa skolformer. För fritidshemmet saknades en uppföljning på huvudmannanivå av hur verksamheten lever upp mot de nationella målen. För grundskolan saknades en sammanställning av kunskapsresultaten som omfattade alla ämnen och årskurser där det finns kunskapskrav. Inom gymnasieskolan saknades en uppföljning av resultaten inom introduktionsprogrammen. Inom vuxenutbildningen saknades en uppföljning av kunskapsresultaten inom samtliga skolformer och nivåer samt av resultat av arbetet med trygghet och studiero, både av den utbildning som bedrivs i egen regi och av den utbildning som bedrivs på entreprenad. Då resultaten ovan inte följts upp saknades det även en analys av dessa resultat och beslutade utvecklingsåtgärder utifrån en sådan analys.

Huvudmannans redovisade åtgärder

Efter att Skolinspektionen beviljat anstånd, redovisade huvudmannen den 24 november 2016 de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister som Skolinspektionen påtalat i sitt tillsynsbeslut. Enligt redovisningen avhjälpas bristerna genom att Bildningsutskottet fattar beslut om att införa ett kvalitetssäkringssystem som säkerställer att måluppfyllelsen beträffande de nationella målen kontinuerligt följs upp och utvärderas på enhets- och huvudmannanivå. Den uppföljning som ska göras består, enligt redovisningen, av att kunskapsresultat sammanställs på alla kommunens skolor; att kunskapsuppföljningar görs fyra gånger per läsår; att nationella ämnesprov används som bedömningsunderlag i årskurs 3, 6 och 9 samt att betygen utgör bedömningsunderlag för planeringen av vilka elever som behöver extra stöd i inledningen av kommande läsår. Resultaten för fritidshemmen ska redovisas i skolornas kvalitetsredovisningar. Huvudmannen redovisar vidare att arbetet med kunskapsuppföljningarna ovan startar i och med vårterminen 2017 och kommer att utvärderas i samband med att kvalitetsredovisningar upprättas i juni 2017. Vidare redovisar huvudmannen att en analys av nödvändiga utvecklingsåtgärder som krävs för högre måluppfyllelse görs i kvalitetsredovisningen på huvudmannanivå. Utvecklingsåtgärder kommer sedan att beslutas av Bildningsutskottet och dokumenteras som "Bildningsutskottets prioriterade mål". Målen ska beskrivas och utvecklas i verksamhetsplanen.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

För att komplettera huvudmannans redovisning gjorde Skolinspektionen ett uppföljningsbesök i Eda kommun i december 2016. I intervju med representant för politiskt ansvariga framkommer att de har tagit fram en modell för hur de ska arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet, men att arbetet inte har kommit längre i praktiken. De har vidare specificerat vilka resultat de ska följa upp i grundskolan men ännu inte specificerat detta för de andra skolformerna

2017-04-07

7 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

eller fritidshemmet. Representant för politiskt ansvariga uppger att de försöker att ta ett helhetsgrepp om hur de ska arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet genom att bland annat skapa nya rutiner för detta. Representanten beskriver utifrån att redovisningen omfattar hur de kommer att arbeta med resultat inom förskoleklass och grundskola, att detta är ett naturligt sätt att börja med för att sedan applicera detta på andra verksamheter. Enligt representanten är det tänkt att andra skolformer ska följa samma mönster som grundskolan då de politiskt ansvariga vill ha ett likriktat arbetssätt, men det ska kunna se olika ut på grund av att verksamheterna är olika.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Av skollagen framgår vidare att kommuner med bibehållet huvudmannaskap får sluta avtal med enskild fysisk eller juridisk person om att utföra uppgifter inom utbildning enligt skollagen (entreprenad). De bestämmelser som finns för en utbildning enligt skollagen ska med de undantag som anges i 23 kapitlet gälla även vid entreprenad. Inom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare får uppgifter överlämnas på entreprenad. (23 kap. 1-2 §§ skollagen)

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Mot bakgrund av huvudmannens redovisning och vad som framkommit vid uppföljningsbesöket bedömer Skolinspektionen att de åtgärder som huvudmannen vidtagit inte är tillräckliga för att bristerna ska anses avhjälpas. Huvudmannen har tagit fram en modell för det systematiska kvalitetsarbetet men detta arbete har ännu inte kommit igång. För grundskolan finns det specificerat vilka resultat som kommer att följas upp men vad huvudmannen avser att följa upp inom övriga skolformer är ännu inte definierat. Den brist som Skolinspektionen konstaterade i juni 2016 kvarstår därmed fortfarande.

Målinriktat arbete mot kränkande behandling av elever inom vuxenutbildningen

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen förelade i beslut den 20 juni 2016 Eda kommun att senast den 11 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats. Skolinspektionen bedömde att huvudmannen inte såg till att det bedrevs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling inom vuxenutbildningen. Det

2017-04-07

8 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

gjordes ingen kartläggning för att ta reda på hur eleverna inom vuxenutbildningens skolformer upplevde trivsel och trygghet i sin utbildning och därmed kunde inga åtgärder tas fram för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Den plan mot kränkande behandling som fanns inom vuxenutbildningen grundade sig inte på en kartläggning av behoven inom hela vuxenutbildningen. I verksamheten bedrevs inte heller ett målinriktat arbete mot kränkande behandling.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Efter att Skolinspektionen beviljat anstånd, redovisade huvudmannen den 24 november 2016 de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister som Skolinspektionen påtalat i sitt tillsynsbeslut. Enligt redovisningen finns det en likabehandlingsplan tillika årlig plan mot kränkande behandling för vuxenutbildningen läsåret 2016/2017, vilken bifogas redovisningen. Denna plan har, enligt redovisningen, implementerats hos de utbildningsanordnare som vuxenutbildningen har avtal med. Vidare framgår av redovisningen att likabehandlingsplanen har gått igenom med de lärare som undervisar inom vuxenutbildningen, vilka i sin tur har i uppdrag att gå igenom planen med eleverna. Huvudmannen redovisar att planen har översatts till flera språk för att kunna användas inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. Vidare framgår av redovisningen att likabehandlingsgruppen som finns på Eda gymnasieskola, där vuxenutbildningen är belägen, har omorganiserats till att omfatta mer personal. Effekterna av arbetet med planen kommer att utvärderas i slutet av vårterminen 2017. Rektorn för vuxenutbildningen ansvarar för denna utvärdering, som ska ske genom enkäter samt genom att arbetslagen och likabehandlingsgruppen gör en utvärdering.

Av planen som redovisas framgår att en enkät lämnas ut till eleverna vid terminsstart för att kartlägga elevernas trivsel på skolan. Vidare framgår att en utvärdering har gjorts utifrån likabehandlingsplanen för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare och att det då framkommit att alla elever trivs, eleverna känner sig trygga och att ingen elev känner sig diskriminerad eller kränkt. Då det för övriga elever inom kommunal vuxenutbildning inte tidigare har funnits någon sådan plan har det för dessa elever inte gjorts någon sådan kartläggning. Av planen framgår åtgärder som ska genomföras under läsåret 2016/17, exempelvis att arbeta med planen vid skolstart, att elever ska besvara trivsel- och kränkningenenkät samt att likabehandlingsgruppen och elevrådet planerar temadagar.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

För att komplettera huvudmannens skriftliga redovisning gjorde Skolinspektionen ett uppföljningsbesök i Eda kommun med intervjuer.

2017-04-07

9 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

Rektorn beskriver i intervjun vid Skolinspektionens besök att de konkreta insatser som de har gjort för att ha ett målinriktat arbete mot kränkande behandling inom vuxenutbildningen är att de har utökat likabehandlingsgruppen så att lärare inom vuxenutbildningen ingår. Rektorn uppger att de börjat med ett arbete kring de elever som finns "i huset". Enligt rektorn har lärare, de som arbetar med eleverna, arbetat med att ta fram planen. Rektorn beskriver att de har en bra dialog, framförallt inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, och lyfter likabehandlingsarbetet i olika forum. Rektorn ska som nästa steg tala med de två utbildningsanordnare som kommunen har avtal med inom vuxenutbildningen för att utbildningsanordnarna i arbetet med eleverna från Eda kommun ska använda sig av den plan som finns. Rektorn uppger även att enkäter för att kartlägga behoven av förebyggande insatser ska göras, även med de elever som läser hos utbildningsanordnarna. Detta skulle, enligt rektorn har gjorts tidigare men rektorn har behövt prioritera annat.

Representant för politiskt ansvariga säger i intervju att de under våren 2017 kommer att följa upp att det bedrivs ett målinriktat arbete för att förhindra kränkande behandling inom vuxenutbildningen. Representanten uppger att de inte har någon enkät som visar behoven inom vuxenutbildningen. Enligt representanten har de inte heller någon detaljerad lista kring vad som har tagits fram specifikt för vuxenutbildningen för att ha ett målinriktat arbete mot kränkande behandling. Enligt representanten har de talat om vikten av att det finns ett tänk kring dessa frågor hela tiden som medför att det är ett ständigt pågående arbete. De har diskuterat hur ett målinriktat arbete mot kränkande behandling sprids i vuxenutbildningen: att fler personer involveras och att det finns information på fler språk.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Av skollagen framgår vidare att kommuner med bibehållet huvudmannaskap får sluta avtal med enskild fysisk eller juridisk person om att utföra uppgifter inom utbildning enligt skollagen (entreprenad). De bestämmelser som finns för en utbildning enligt skollagen ska med de undantag som anges i 23 kapitlet gälla även vid entreprenad. Inom kommunal

2017-04-07

10 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna får uppgifter överlämnas på
entreprenad. (23 kap. 1-2 §§ skollagen)

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Mot bakgrund av huvudmannens redovisning och vad som kommit fram vid
uppföljningsbesöket bedömer Skolinspektionen att de åtgärder som
huvudmannen vidtagit inte är tillräckliga. Inom vuxenutbildningen bedrivs
fortfarande inte ett målinriktat arbete mot kränkande behandling. Även om
vissa insatser har gjorts inom den utbildning som bedrivs i egen regi och viss
kartläggning har gjorts av vilka behov som finns inom vuxenutbildningen
omfattar detta fortfarande inte hela vuxenutbildningen. Det finns därmed inte
några åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling som
utgår från en kartläggning av behoven inom hela vuxenutbildningen, varken
inom den utbildning som bedrivs i egen regi eller i den som bedrivs på
entreprenad.

Motivering till val av verktyg

Eda kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande
föreskrifter. Eda kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och
vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ytterligare brist

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Eda kommun inte uppfyller
författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att utbildning i grundskola och fritidshem
bedrivs i en organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera
skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten
verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad. (1 kap. 3 §
skollagen)

Åtgärder

- Verksamheten ska indelas i skolenheter som överensstämmer med
författningarnas krav.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen förelade i beslut den 20 juni 2016 Eda kommun att senast den
11 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som kunnat

2017-04-07

11 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

konstateras rörande organisering av skolenheter i kommunen. Eda kommun bedrev inte all sin utbildning i organiserade skolenheter som omfattade verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra. Detta eftersom det fanns fritidshem som geografiskt låg upp till 18 kilometer från den skolenhet det organisatoriskt tillhörde.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Efter att Skolinspektionen beviljat anstånd, redovisade huvudmannen den 24 november 2016 de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister som Skolinspektionen påtalat i sitt tillsynsbeslut. Huvudmannen skriver i sin redovisning att Eda kommun inte delar Skolinspektionens syn på motivet till det fattade beslutet. Huvudmannen framför att det inte är självklart att fritidshemsverksamhet måste bedrivas inom ramen för en skolenhet. Huvudmannen redovisar sitt ställningstagande och sin tolkning av tillämpliga delar av skollagen utifrån att det grundar sig i att fritidshemmet inte är en skolform enligt 1 kap. 1 § skollagen och att definitionen av en skolenhet i 1 kap. 3 § skollagen därmed inte är tillämplig. Huvudmannen hänvisar till propositionen (2009/10:165, s. 408-409), som stöd för sin tolkning. Huvudmannen tillägger att även om resonemanget i propositionstexten visserligen rör elever som går i en fristående skola som köper fritidshemstjänsten av en kommunal huvudman så finns det inget skrivet som visar att man ska se det på annat sätt när det är en kommun som är huvudman för båda verksamheterna.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

För att komplettera huvudmannens redovisning gjorde Skolinspektionen ett uppföljningsbesök i Eda kommun med intervjuer. Representant för politiskt ansvariga uppger i intervju att kommunens skolenheter finns kvar enligt tidigare organisation, att fritidshemmet Bysjön är kopplat till Gunnarsbyskolan F-5 samt att fritidshemmet Duvan är kopplat till Hierneskolans F-5. Representanten uppger att de tycker att fritidshemsverksamheten fungerar bra och att de gärna vill ha den kvar. Enligt representanten har de tittat på hur de behöver omorganisera sig för att kunna ha denna fritidshemsverksamhet kvar och att de kommit fram till att det ska vara möjligt att ha kvar den nuvarande organisationen. Representanten uppger att det är viktigt att tydliggöra ansvarsfördelningen för fritidshemmet och att det ska vara tydligt vem som är ansvarig för elever respektive personal.

Rättslig reglering

Skollagen anger att med skolenhet avses, av huvudman för annan skolform än förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad. Av förarbeten till skollagen (prop.

2017-04-07

12 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

2009/10:165, s. 216-217) framgår att en enhet inte är automatiskt synonym med rektorns ansvarsområde eller andra organisatoriska indelningar som bestämts av huvudmannen. En rektors ansvarsområde kan således omfatta en eller flera förskole - eller skolenheter. Vidare framgår att definitionen skolenhet också omfattar verksamheten i fritidshem.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Mot bakgrund av huvudmannens redovisning och vad som kommit fram vid uppföljningsbesöket bedömer Skolinspektionen att bristen kvarstår. Eda kommun bedriver fortfarande inte all sin utbildning i organiserade skolenheter som omfattade verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra även om huvudmannen har förtydligat vem som är ansvarig för elever respektive personal. Huvudmannen anser att definitionen skolenhet inte omfattar fritidshem och har utifrån detta inte förändrat sin organisering av skolenheter. Av förarbeten till skollagen framgår dock att definitionen skolenhet omfattar även fritidshem, vilket medför att Skolinspektionen bedömer att bristen kvarstår.

Motivering till val av verktyg

Eda kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Eda kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Avhjälpta brister i verksamheten

Föresattningar för utbildningen inom förskolan, förskoleklassen och grundskolan, gymnasieskolan samt vuxenutbildningen

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Eda kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Kommunen erbjuder förskoleplats i enlighet med författningarna. (8 kap. 3-7 och 14 §§ skollagen)
- Huvudmannen ser till att förskolan medverkar till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. (8 kap. 10 § skollagen)
- Huvudmannen ser till att det vid grundskolenheterna erbjuds studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det. (5 kap. 4 § skolförordningen)

Beslut

2017-04-07

13 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till skolbibliotek, som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Huvudmannen ser till att det på gymnasieskolenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i gymnasieskolan, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen, Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Hemkommunen verkar aktivt för att nå ut till dem i kommunen som har rätt till särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå, och för att motivera dem att delta i sådan utbildning. (21 kap. 10 § skollagen)
- Hemkommunen informerar om möjligheterna till särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå, och verkar aktivt för att vuxna i kommunen deltar i sådan utbildning. (21 kap. 14 § skollagen)
- Hemkommunen ser till att de vuxna som har rätt till och önskar delta i särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå får delta i sådan utbildning. (21 kap. 10 § skollagen)

Motivering

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Eda kommun avhjälpit dessa brister. Bedömningen görs utifrån kommunens skriftliga redovisning och vad som framkommit vid intervjuer under Skolinspektionens uppföljningsbesök och kompletterande telefonintervjuer och handlingar.

Skolinspektionen gör bedömningen att Eda kommun vid tiden för denna uppföljning erbjuder förskoleplats i enlighet med författningar, då samtliga barn som behöver plats i förskolan och också har rätt till detta har erbjudits plats. Kommunen har i nuläget i ett sent skede genom ombyggnationer och moduler tillgodosett plats i förskolan för de barn som har rätt till detta. I avvaktan på dessa lösningar har flera barn fått vänta längre än fyra månader på att få den plats i förskolan de har rätt till. Skolinspektionen vill utifrån detta påpeka att det är av vikt att detta inte upprepas och att Eda kommun framöver säkerställer att barn i kommunen erbjuds plats i förskolan i enlighet med författningarna, för att barnen ska få den plats i förskolan som de har rätt till.

Beslut

2017-04-07

14 (14)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

På Skolinspektionens vägnar

Fredrik Mattsson
Enhetschef

Ingrid Jerkeman
Föredragande/utredare